

POSTI- JA LENNÄTINHALLITUKSEN KIERTOKIRJEKOKOELMA

1969

No 1

N:o 1

Kiertokirje

Posti- ja lennätinlaitoksen pääjohtajan tervehdys
laitoksen henkilökunnalle vuoden 1969 alkaessa

Posti- ja lennätinlaitoksen talous tulee myös vuodelta 1968, aikaisempien vuosien tapaan, näyttämään ylijäämää. Se tulee olemaan kuitenkin vain noin kolmannes edellisen vuoden ylijäämästä eli jonkin verran yli 10 milj. markkaa. Tulokseen on vaikuttanut kustannustason voimakas, yli 10 prosentin nousu sekä se, että laitoksen tariffit pysyivät päättyneenä vuonna ennallaan, vuoden 1968 alussa tapahtuneita lehtien postimaksujen ja postilinja-autojen matkustajamaksujen korotuksia ja paria muuta vähäisempää korotusta lukuun ottamatta. Viime vuoden aikana solmitun vakauttamissopimuksen ja siihen liittyvien lainsäädännöllisten toimenpiteiden ansiosta saattaa laitoksemme talous vielä nyt alkavana vuonna pysyä tasapainossa tai jäädä lievästi ylijäämäiseksi.

Tietoliikenteen kasvuvauhti on suhdanteiden parantumisen myötä lisääntynyt edellisvuodesta. Laitoksen kokonaisliikenteen volyymin vuosikasvun voidaan tähänastisten tietojen perusteella odottaa vuonna 1968 olleen yli 6 %. Postiliikenteen kasvu on noin 4 % ja teleliikenteen yli 8 %. Lähinnä kaksien vaalien ansiosta on joukkolähetysten volyymi lisääntynyt noin neljänneksellä, vaikka varsinaisten postimaksumerkkitulojen volyymin kasvu jääneekin 3 prosenttiin vuoteen 1967 verrattuna. Lehtiliikenteen volyymi yltää tähänastisen huippuvuoden 1966 tasolle. Sähkösanomaliikenteen tulojen volyymi lienee kasvanut lähes 10 %, vaikka sähköiden lukumäärän kasvu jäänee vajaaseen prosenttiin. Telexliikenteen volyymin kasvu on 12 %:n suuruusluokkaa ja telexvuosimaksujen kasvu on noin 8 %. Puhelinten lukumäärän lisääntymistä vastaava puhelinvuosimaksujen volyymin kasvu on yli 7 %. Kotimaisten käsivälitteisten kaukopuhelujen määrä on automatisoinnin johdosta edelleen laskusuunnassa tämänkertaisen vähennyksen ollessa noin 4 %. Automaattisen kaukoliikenteen määrän kasvu sen sijaan näyttää muodostuvan yli 15 prosentiksi. Kotimaisten puhelutulojen volyymi kasvanee noin 8 % ja ulkomaisten puhelutulojen ja -minuuttien volyymi kumpikin yli 20 % vuodesta 1967.

Postinkuljetusverkoston kehittämistä mahdollisimman tehokkaaksi ja tarkoituksenmukaiseksi on jatkettu kuluneen vuoden aikana. Jälleen on niin hyvin tarkoituksenmukaisuussyistä kuin myös valtionrautateiden henkilöliikenteen lopettamisen vuoksi jouduttu lakkauttamaan huomattava määrä rautatiepostinkuljetuksia ja korvattu ne laitoksen omilla autokuljetuksilla, jotka ovat sekä taloudellisia että nopeita. Kuljetusten nopeuduttua on jo miltei koko valtakunnan alueella päästy toteuttamaan yhteen postinkantovuoroon siirtyminen. Kymmenen viime vuoden aikana ovat postikuljetukset rautateitse muunnettujen akselikilometrien mukaan laskien vähentyneet noin kolmanneksella, ja erityisesti parin viime vuoden aikana on vähennys ollut varsin voimakas. Mainittakoon kuluneelta vuodelta esimerkkinä Savon postinkuljetusten uudelleenjärjestely, joka aiheutui lähinnä siitä, että valtionrautatiet muutti rataosalla Helsinki—Pieksämäki—Joensuu—Helsinki liikennöineet postivaunut kulkemaan uutta rataa Parikkalan kautta. Tällöin päädyttiin uuden rekka-autolinjan Helsinki—Mikkeli—Varkaus—Kuopio ja sitä täydentävien postinkuljetusautolinjojen Mikkeli—Savonlinna ja Kuopio—Nurmes—Valtimo—Kajaani perustamiseen, mikä on suuresti aikaistanut ennen muuta Savonlinnan sekä Nurmeksen ja Valtimon suuntien postinkuljetuksia. Samoin on saavutettu kaivattu parannus Savosta Helsinkiin saapuvan postin kuljetuksessa.

Marraskuun alussa tuli kuluneeksi 10 vuotta siitä, kun Helsingin päivälehtien toivomuksesta aloitettiin laitoksen toimenpitein sanomalehtien kuljetus yölenjoina Helsingistä Kuopioon, Vaasaan ja Jyväskylään ja myöhemmin aina Rovaniemelle saakka. Lentokoneissa kuljetettiin jonkin verran myös muuta postia, ja paluusuunnissa lentokoneet olivat kokonaan postin käytössä. Nämä lennot suoritettiin ns. tilauslentoina, joiden kustannuksista lehdistö maksoi huomattavan osan.

Kustannusten jatkuvan nousun sekä maantieverkoston parantumisen johdosta ovat lehdet kuitenkin asteittain luopuneet näistä yölennoista ja 1. 11. 66 olikin enää jäljellä vain reitti Helsinki—Oulu—Rovaniemi, kunnes näiden kuljetusten 10-vuotismerkkipäivänä 1. 11. 68 tämä viimeinenkin yölentokuljetus lopetettiin, ja vastaavalle reitille järjestettiin tilausautokuljetus.

Postitoimen puolella on vielä syytä puuttua valmisteilla olevan postinumerointijärjestelmän nykyvaiheeseen. Asiaa tutkivan toimikunnan työryhmä sai viime keväänä valmiiksi mietintönsä, jossa selvitettiin postinumeroinnin teoriaa ja rakennetta. Sitten on toimikunta asettanut uuden työryhmän, joka on saanut tehtäväkseen postinumeroinnin aluejaon ja lopullisten postinumeroiden suunnittelun. Alkavan vuoden lopulla oltaneen niin pitkällä, että päästään vähitellen suunnittelemaan postinumerointijärjestelmän täytäntöönpanovaihetta. On varmaa, että järjestelmään totuttautuminen vie oman aikansa. Tanskassa, jossa ensimmäisenä Pohjoismaista otettiin postinumerojärjestelmä käyttöön vuoden 1967 syyskuussa, voitiin noin puoli vuotta käyttöönoton jälkeen todeta vajaan viidenneksen lähetyksistä olleen postinumeroilla varustettuja. Yhdeksän kuukauden kuluttua oli postinumeron ”käyttöprosentti” Tanskassa 54 ja vuoden kuluttua hieman yli 60. Ruotsi on päässyt noin 65 prosenttiin kahdeksan kuukauden kuluttua järjestelmän voimaan astumisesta. Lajittelukoneita meille Suomeen odoteltaessa on syytä muistaa, että postinumeroinnin avulla voidaan tehostaa myös

käsilajittelua, joskin merkittävimmin vasta sen jälkeen kun vähintään 90 % lähetysistä on postinumeroilla varustettuja. Näin ollen on tärkeää saada postinumerojärjestelmä käyttöön mahdollisimman pian ja ehdottomasti ennen kuin liikemaailma ehtii luoda omia postikoodejaan.

Kansainvälistä postiliikennettä kehitettiin jälleen monin eri tavoin. Uusia suoria yhteyksiä avattiin pintateitse Belgiaan, Espanjaan ja Portugaliin sekä Etelä-Afrikkaan ja Etelä-Amerikkaan ja lentoteitse Madridiin ja Milanoon sekä Algeriaan, Chileen ja Tunisiaan. Meksikon olympiakisojen johdosta oli järjestetty erityinen lentopostiyhteys Mexico Cityyn. Kansainvälisistä sopimuksista mainittakoon tässä Suomen ja Kanadan postihallintojen välillä solmittu erityinen postipakettisopimus ja Pohjoismaiden postihallintojen päätös soveltaa maiden välisessä sanomalehti-liikenteessä lehtien liitteisiin kunkin maan kotimaisia maksuja.

Kotimaisen kaukopuhelinverkon automatisointia jatkettiin kuluneena vuonna määrärahojen sallimissa puitteissa. Vuoden aikana saatiin automaattisen kaukopuhelinliikenteen piiriin Oulu, Pori, Kankaanpää ja Äänekoski. Liikenteen suuren kasvun vuoksi tuli automaattinen kaukopuhelinverkko osittain ylikuormitetuksi, mistä johtuen jouduttiin uusille automaattisille kaukokeskuksille asettamaan eräitä liikennöintirajoituksia. Automaattiseen kaukopuhelinverkkoon liitetään seuraavina jo rakenteilla olevat Alajärven, Kemiön ja Raahen automaattiset kaukokeskukset.

Puhelimien määrässä saavutettiin merkittävä rajapyykki, kun vuoden loppupuolella otettiin käyttöön miljoonas puhelin. Puhelimien määrä on meillä runsaassa 12 vuodessa kaksinkertaistunut, ja kehitys näyttää jatkuvan vähintään yhtä voimakkaana myös tulevaisuudessa. Puhelintiheys on tällä hetkellä 21.5 puhelinta sataa asukasta kohden, mikä merkitsee seitsemättä sijaa Euroopan maiden joukossa ja yhdeksäntoista sijaa koko maailmassa. Olemme kuitenkin jäljessä sekä Norjasta että Tanskasta, puhumattakaan Ruotsista, joka pitää Yhdysvaltojen jälkeen hallussaan toista sijaa lähes 50 puhelimella sataa asukasta kohden. Näinkin pitkälle siis voidaan päästä, joskin on heti perään todettava ”kyllästymisrajan” läntisessä naapurissamme olevan jo melko lähellä. Meillä se sen sijaan on vielä kaukana. Tuskin saavutamme sitä edes tällä vuosisadalla, elleimme pysty huomattavasti nykyistä enemmän investoimaan koko maamme puhelintoimeen ja täten luomaan entistä parempia myyntiedellytyksiä puhelimelle. Kaukoautomatisoinnin edistyminen on tässä tärkeänä tekijänä. Vuoden lopulla oli maamme hieman yli miljoonasta puhelimesta n. 800 000 – siis lähes 80 % – tilaajavalintaisessa kaukopuhelinverkossa.

Asiakaspalvelun kehittämistä puhelinliikenteen alalla jatkettiin kuluneenakin vuonna edellisten vuosien tapaan. Mainittakoon vain, että useilla paikkakunnilla järjestettiin laitoksen paikallisverkkoihin liitettyjen tilaajavaihteiden hoitajille opastus- ja neuvontatilaisuuksia, että puhelinpäivystyspalvelua laajennettiin käsittämään kolme uutta paikkakuntaa, ja että puhelintilaajille jaettiin erilaista puhelimen käyttöön ja liikennöimiseen liittyvää opastusta.

Telexliikenteessä on sekä tilaajamäärän että liikenteen kasvu edelleen jatkunut. Uudet telexkeskukset otettiin käyttöön Salossa ja Varkaudessa. Kotimaisessa telexverkossa on nyt kaikkiaan 34 telexkeskusta, joissa on noin 2 450 telexliittymää. Sähkösanomia välitettiin kuluneen vuoden aikana runsas miljoona eli likimain sama määrä kuin edellisenä vuonna.

Kansainvälisiä suoria puhelinyhteyksiä saatiin kuluneen vuoden aikana lisätyksi mm. Brysseliin, Hampuriin, Kööpenhaminaan, Lontooseen ja Milanoon, ja puhelinyhteydet avattiin kolmeen uuteen maahan. Puhelinliikennettä Suomen ja Ison-Britannian sekä Suomen ja Saksan Liittotasavallan välillä ryhdyttiin vähäliikenteisenä aikana välittämään puoliautomaattisesti. Telexliikenne avattiin vuoden 1968 aikana kuuteen uuteen maahan. Telexliikenteestä oli automaattiliikenteen osuus jo 94 % ja kokonaisliikenne kasvoi jälleen varsin voimakkaasti, noin 18 %, minkä johdosta jouduttiin vuoden aikana ottamaan käyttöön kaikkiaan 14 uutta lisäyhteyttä eri puolille Eurooppaa. Sekä talvi- että kesäolympiakisojen teleliikennetarpeiden tyydyttämiseksi toimeenpantiin lukuisa määrä erityisjärjestelyjä nimenomaan uutistoimistojen sekä ääniradion ja television kitkatonta toimintaa silmälläpitäen. Kerrottakoon vielä, että Helsingin yleinen kuvallennätinasema, oltuaan laitteiston uusimisen vuoksi lähes pari vuotta suljettuna, avattiin kansainväliselle liikenteelle lokakuun alussa ja että Saimaan kanavan käyttöön otton johdosta Saimaa Radio liittyi rannikkoasemana kansainvälisen siirtyvän meriradioliikenteen verkkoon.

Skandinaavinen telesatelliittikomitea otti Suomen mukaantulon vuoksi uuden nimen, Pohjoismaiden telesatelliittikomitea (NTSK). Komiteassa laadittiin sopimus maa-aseman rakentamisesta Etelä-Ruotsiin, Tanumiin. Suomen 10 %:n suuruinen investointiosuus tulisi ennakkolaskelmien mukaan olemaan noin 2.1 milj. markkaa, joka tultaisiin käyttämään vuosina 1968–1972.

Yhä kasvavan ja monipuolistuvan toiminnan hoitamiseksi tarvitaan laitoksessamme jatkuvasti uusia rakennuksia ja huonetiloja. Kuluneen vuoden aikana saatiin valmiiksi Haistilan laitesuoja, Kemiön kaukoautomaattikeskuksen parakki sekä suuret muutostyöt Keuruun puhelintalossa ja Kokkolan postitalon lisäkiinteistöissä. Muita huomattavia muutos- ja korjaustöitä on tehty Helsingin postitalossa AKE-keskusta varten, Kouvolan puhelintalossa ja Oulun postitalossa. Työt ovat parhaillaan käynnissä Lappeenrannan postiautovarikon sekä Inkeröisten ja Pieksämäen laitesuojien työmailla. Aivan alkuvaiheissaan ovat Kuusamon postitalon muutos- ja laajennustyöt, Mikkelin laitesuojan sekä Seinäjoen ja Tampereen postitalojen rakennustyöt. Viime mainittu on kaikista rakennuskohteista mittavin ja täysin omaa luokkaansa. Tampereen postitalo tulee olemaan tilavuudeltaan 105 000 m³ käsittäen kerrosalaa yhteensä 14 800 m². Rakennukseen tulee yhdeksän maanpäällistä kerrosta ja kellarikerros. Postitaloon on suunniteltu rakennettavaksi postinkäsittelyn ja -lajittelun tehostamiseksi oloissamme ainutlaatuinen pakettien lajittelukone sekä siihen liittyvä mekaaninen kuljetinjärjestelmä. Myöhemmin mahdollisesti hankittavalle kirjelajittelukoneelle on rakennuksessa myös varattu huonetilat.

Edellä kerrottujen rakennustöiden lisäksi ovat kohdakkoin alkamassa Padasjoen ja Saarijärven puhelintalojen sekä Kouvolan Palomäen laitesuojan rakennustyöt. Täysin valmiita tai varsin pitkällä olevia rakennussuunnitelmia on lisäksi useita. On todettava, että lähivuosina muodostavat varsinkin puhelinkeskusten huoneistokysymykset erään laitoksemme keskeisimmistä ja myös vaikeimmista työkentistä.

Laitoksen käyttöön saatiin virkatilat päättyneen vuoden aikana kaikkiaan viidessä vastavalmistuneessa valtion virastotalossa, nimittäin Hämeenkyrössä, Kangasalla, Karstulassa, Laitilassa ja Viitasaarella. Useita valtion virastotaloja on lisäksi joko rakenteilla tai suunnittelun alaisina. Vuokraustoimintaa on ollut pakko jatkaa suunnilleen entisessä laajuudessa, koska rakennustoiminnan avulla pystytään vain osin tyydyttämään laitoksen kasvavat huonetilatarpeet.

Päättyneen vuoden alusta voimaan tulleen valtion tulo- ja menoarviosta ja kirjanpidosta annetun asetuksen edellyttämä laitoksen pääkirjanpidon uudistus ja kirjanpidon kehittämistyön ensimmäinen vaihe on saatu posti- ja lennätinhallituksessa toteutetuksi. Samassa yhteydessä toteutettiin suunnitelmat pääkirjanpidon tilikirjojen valmistamisesta tietokoneella. Mainitun asetuksen edellyttämän liikekirjanpidon ja siihen liittyvän tavoitebudjetoiminnan suunnittelua on jatkettu. Laitoksen pitkän tähtäimen suunnitelma on laadittu vuosiksi 1968–1972 ja toimitettu valtioneuvostolle. Taloussuunnittelun kehittämistyötä on edelleen jatkettu pyrkimyksenä saada siitä tehokas apu vuotuisten tulo- ja menoarvioehdotusten sekä tavoitebudjettien laatimiselle.

Rationalisointitoiminta on kuluneen vuoden aikana tavanmukaisten toimipaikatutkimusten, henkilökuntatarpeen selvittelyn ja lomaketoiminnan lisäksi kohdistunut sisäisten kuljetuslaitteiden, uusien rakennusten tilaratkaisujen sekä postinkäsittelyn automatisointivaihtoehtojen selvittelyyn. Standardiarvojen kehittämistyötä on jatkettu ja postin asiakaspalvelutehtävien mitoitusnormeja varten on suoritettu jonoteoreettisia tutkimuksia. Kustannus- ja kannattavuuslaskentaa on edelleen kehitetty vahvistettua ohjelmaa seuraten sekä omien kokemusten että ulkomailta saadun informaation perusteella. Postikustannuslaskennan kehitystyön edellyttämät täydelliset kokeilututkimukset on osittain sanomalehtien kuljetus- ja käsittelykustannusten tutkimuksiin liitettyinä suoritettu 2–3 kk:n jaksoina 17 konttorissa ja näiden haaraosastoissa I. Saapuneen ja lähtevän postin otantatilastointijärjestelmän mukaiset tutkimukset on suoritettu tilastollisesti valituissa 119 toimipaikassa. Postilinja-autojen kuormituslaskentaa uusitussa muodossaan on voitu suorittaa viikonotantoina 75 linjalla. Koeluontoisena on tehty tutkimukset, jotka tähtäävät postin kaukokuljetuskustannusten jakaantumisen selvittämiseen. Lisäksi on kehitetty sanomalehtikohtainen kustannusten ja tuottojen erillislaskenta. Telealan kustannuslaskenta on jo pääosiltaan täydessä käytössä. Autoalan kustannuslaskenta on myös niin laajassa käytössä kuin on tarkoituksenmukaista sen pohjautuessa peruskirjauksen osalta yhtä autovarikkoa lukuun ottamatta vielä manuaalisiin menetelmiin.

Tietokonekeskuksen toimintaa on edelleen kehitetty, ja vuoden 1968 aikana on voitu toteuttaa varsin laajasti jo vuonna 1966 ensimmäisenä Suomessa alulle pantu

moniohjelmointiin siirtyminen, jolloin kone toteuttaa kahta tai kolmea tehtävää samanaikaisesti. Tämä on vaatinut koneen muistikapasiteetin lisäämistä ja tehnyt tarpeelliseksi kahden kirjoitusyksikön välittömän käytön. Tietokoneeseen kauko-verkon välityksellä kytkettyjen kyselyasemien käyttömahdollisuuksien tutkiminen lähinnä puhelinliikenteen numerotiedustelujärjestelmän apuna on pantu alulle. Tietokoneella tapahtuvan puhelinlaskutuksen piiriä on laajennettu, ja vuoden lopussa siihen kuului jo 17 puhelinyhteysohjelmaa.

Liiketaloudellisen tutkimuslaitoksen tutkimustöiden pääpaino on ollut pitkän-tähtäimen taloussuunnitelmien apuna tarvittavien perustutkimusten puolella. Asiamaisten hintakehityksestä on suoritettu laaja perustutkimus ja tutkimuslaitoksessa kehitetyn matemaattisen mallin pohjalta on laadittu tietokoneohjelmat, joiden avulla taloudellisen toiminnan ennustamistehtävien suorittaminen oleellisesti tehostuu. Osittain on näitä uusia tutkimuksia jo käytetty hyväksi laadittaessa erikoistutkimuksena vuoteen 1980 ulottuva ennuste laitoksen eri liikennehaarojen kehityksestä.

Virantoimitusohjesääntötoimikunta sai vuoden lopulla työnsä päätökseen ja jätti ehdotuksensa "Posti- ja lennätinlaitoksen virantoimitusohjesääntö"-nimisenä posti- ja lennätinhallitukselle. Vuoden 1967 lopulla mietintönsä jättäneen delegointitoimikunnan työn tuloksena siirrettiin 1. 6. 68 alkaen linjahallinnon viranomaisten ratkaistaviksi joukko virkavapaus-, viransijaisuus- ja vuosiloma-asioita. Koko laitoksen henkilöasioita koskevaa säännöstöä ollaan parastaikaa valmistelemassa posti- ja lennätinhallituksen vuoden 1967 lopulla asettamassa toimikunnassa. Postivirkatoimikunnan kiinnitettyä mietinnössään huomiota siihen, että postivirkamieskoulutuksen saaneiden henkilöiden tehtävät soveltuisivat useinkin työn luonteen puolesta paremmin toimistoalan koulutuksen saaneen henkilökunnan suoritettavaksi ja että eräät tutkimus- ja turvallisuusasiat samoin kuin työntutkimustehtävät voitaisiin mahdollisesti siirtää posti- ja lennätinhallituksesta piirikonttoreiden hoidettaviksi, on posti- ja lennätinhallitus asettanut toimikunnan käsittelemään mainittuja kysymyksiä. Sen jälkeen kun eräät henkilökuntajärjestöt ovat todenneet, että yksityisoikeudellisessa työsuhteessa olevista toimihenkilöistä olisi syytä pitää virkasuhteessa olevien nimikirjaa vastaavaa rekisteriä, on asetettu toimikunta pohtimaan tätäkin asiaa. Posti- ja lennätinhallitukselta pyydettiin viime keväänä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön taholta lausuntoa toissa vuonna työnsä päättäneen posti- ja lennätinlaitoksen organisaatiokomitean mietinnöstä. Lausunto, jonka käsittely asian laajakantoisuuden vuoksi on paljon aikaa vievää, jätetään ministeriölle lähiaikoina.

Laitoksen koulutustoimen kohdalla on ilolla todettava postipiirikonttoreihin saadun kahdeksan postimiesten esimestä piirien koulutusohjaajiksi ja ensi vuoden budjettiin kahdeksan 1:n liikennetarkastajaa, jotka maaliskuun alusta lukien tulevat johtamaan väestönsuojelu-, työturvallisuus- ja kustannuslaskentatehtävien ohella piirien koulutustoimintaa. Kaikkiaan noin 2500 laitoksen henkilökuntaan kuuluvaa sai kuluneen vuoden aikana opetusta erilaisilla kursseilla. Näin ollen yli 8 % henkilökunnasta pääsi laitoksen järjestämästä koulutuksesta osalliseksi. Koulutusta haluavien määrä on jatkuvasti pysynyt suurena ja esim. posti- ja teleopiston

ylemmälle liikennekurssille ja postimiesten esimieskurssille pyrkivistä voidaan eri karsintavaiheiden jälkeen ottaa oppilaiksi vain noin neljäsosa. Näiden kurssien oppilasvalinnassa on kuluneena vuonna ensi kerran käytetty tietopuolisten kokeiden ohella soveltuvuustutkimuksia.

Sosiaalisen huoltotoiminnan sektorilta mainittakoon, että laitesuojissa ja muissa vastaavissa tiloissa työskentelevälle käyttöhenkilökunnalle on järjestetty terveystutkimuksia käyttämällä Työterveyslaitoksen klinikka-autoa. Laitokseemme perustettiin myös uusi terveysasema sijaintipaikkanaan Mikkeli. Näitä terveysasemia on nyt kaikkiaan 12 paikkakunnalla. Vakavaa huomiota on kiinnitetty myös työturvallisuuden lisäämiseen samoin kuin entistä parempien edellytysten luomiseen loma- ja vapaa-ajanviettoiminnalle.

Työaikaesitymukset ovat olleet varsin keskeisellä sijalla päättyneen vuoden henkilöasioita hoidettaessa. Nämä koko maassamme ilmenevät tai voitaneen jopa sanoa yleismaailmalliset pulmakesitymukset ovat laitoksestamme pyritty hoitamaan valtioneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti ts. mahdollisimman vähäisin työvoiman lisäyksin. Itse työajan lyhentäminen 40 tuntiin viikossa toteutettiin 30. 6. lukien, ja samana ajankohtana siirrettiin työaikalain alaisiksi suuri joukko posti- ja lennätinlaitoksen virkamiehiä mm. liikennevirkamiestehtävissä toimivat. Työaikalain ulkopuolelle jäi vain keskusviraston, piirikonttorien ja konttorien kanslioiden henkilökunta. Viisipäiväisen työviikon toteuttaminen on sitä vastoin posti- ja lennätinlaitoksen kaltaisessa palvelulaitoksessa äärimmäisen vaikeata. On hyvin toivottavaa, että tässäkin asiassa päästään järkevään kompromissiin, joka riittävällä tavalla turvaa myös laitoksestamme asiakkaiden edut.

Postitoiminnan alalla vuosia jatkunut vaikea virka- ja toimitilanne on vihdoinkin paranemassa. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö asetti lokakuussa 1967 toimikunnan selvittämään laitoksen postitoiminnassa lähivuosina tarvittavan henkilökunnan määrän nykyisen organisaation puitteissa. Toimikunta suoritti työnsä maaliskuun alkuun mennessä ja esitti perustettavaksi vuosien 1969 ja 1970 tulo- ja menoarvioissa yhteensä 283 uutta virkaa tai tointa. Esitys hyväksyttiin lähes sellaisenaan, ja kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on hyväksytty 199 viran tai toimen perustaminen maaliskuun 1 päivästä lukien. Näiden avulla saadaan suurimmat epäkohdat korjatuiksi, ja mikäli esityksen toinen osa voidaan toteuttaa seuraavassa tulo- ja menoarviossa, päästäneen asiassa tyydyttävään tulokseen. Tällöin pysyväisluontoisia tehtäviä ei enää tarvitse suorittaa satunnaisella henkilökunnalla.

Tietyn kehitysasteen saavuttaneille kansantalouksille on tunnusomaista palveluelinkeinojen niin hyvin määrällinen kuin suhteellinen laajentuminen. Pitkälle kehittyneissä maissa kuten Yhdysvalloissa ja Kanadassa lähentelee palvelusektorin osuus maan työvoimasta jo 60 % ja on mm. Ruotsissa, Englannissa ja Belgiassa jo lähes 50 %. Meidän maassamme vastaava prosenttiluku on vielä alle 40, mutta selvä palveluelinkeinojen esiinmarssi on meilläkin jo alkanut. Kaupan jälkeen toiseksi suurimman ryhmän palvelusektorilla muodostaa liikenne, jonka osuus kaikista palveluelinkeinoista on tätä nykyä 16 %. Laitoksestamme hoitama tietoliikenne on tämän liikennesektorin selvästi voimallisimmin kehittyvä osa. Onhan sen

osuus maamme kansantulosta vuodesta toiseen jatkuvasti kasvanut. Tämä kehitys epäilemättä jatkuu tulevaisuudessakin. Se jatkuu myös vuonna 1969, jota olemme alkamassa. Tämäkin vuosi tuo eteemme yhäti kasvavia tehtäviä. Niistä selviytyäksemme meiltä vaaditaan sitä samaa sitkeää yritteliäisyyttä, jota ”suuri perheemme” on aina osoittanut pyrkiessään omalta kohdaltaan edesauttamaan maamme ja kansamme hyvinvointia ja menestystä.

Toivotan sydämellisesti jokaiselle laitoksen toimihenkilölle perheineen onnellista ja joka suhteessa menestyksellistä vuotta 1969.

Helsingissä tammikuun 1 päivänä 1969

Pääjohtaja Oiva Saloila